

broj 309, rujan 2010.

Zadnja promjena: 10.9.2010.

OBUKA BORBENIH PLIVAČA
 POTPISAN SPORAZUM O SURADNJI
 IZMEĐU MORH-a i HOO-a
 ODLAZAK 16. KONTINGENTA U
 MISIJU ISAF
 METODSKO-POKAZNA VJEŽBA
 GOMBR-a
 HRVATSKI ČASNIK U
 SPELEOLOŠKOJ EKSPEDICIJI
 HUMANOST NE POZNAJE GRANICE
 METODSKO-POKAZNA VJEŽBA U
 VOJARNI "CROATIA"
 NATO vijesti
 Vijesti
 Novosti iz vojne tehnike
 POSLJEDICE NAFTNE MRLJE
 BRAZILSKA RATNA MORNARICA II.
 dio
 Podlistak - PROTUKOLONIJALNI
 RATOVI

 Pokreće Prevoditelj

pretraživanje

galerija

**HRVATSKI
 VOJNIK**

Domagoj VLAHOVIĆ

HRVATSKI ČASNIK U SPELEOLOŠKOJ EKSPEDICIJI

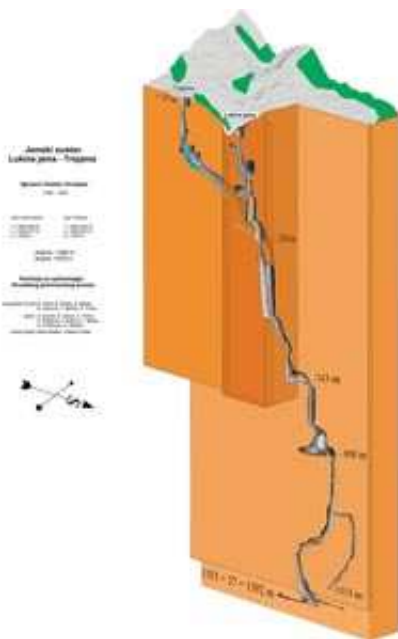
Tajne LUKINE JAME

Djelovanje ekspedicije i spuštanje u jamu natporučnik Ćukušić uspoređuje s jako zahtjevnom vojnom operacijom. "Ne smije biti pogreške, točno se mora znati kad tko ulazi, kad izlazi, što se nosi, tko što radi...nema improvizacije, svaka pogreška može biti kobna, čak smrtonosna!" kaže časnik koji je, kao speleoronilac, istraživao najopasnije i najskrovitije dijelove Lukine jame

Unatoč iznimnoj, jedinstvenoj ljepoti, Sjeverni Velebit proglašen je nacionalnim parkom tek 1999. godine. Taj dio hrvatske "svete planine" još se i danas teško može nazvati potpuno istraženim područjem, remek--djelo prirode u sebi još krije mnoge tajne. Iako su je 1993. otkrili slovački speleolozi, Lukina jama, najdublja u Hrvatskoj, i danas nije potpuno istražena. Duboka je više od 1400

metara, nalazi se na teško pristupačnom terenu, a dno joj je ispunjeno vodom. Spuštanje u njezin bezdan i istraživanje svih njezinih tajni traži stručnost, znanje, fizičku spremu, ali i hrabrost. Posljednja osobina naročito se traži od speleoronilaca, onih koji idu na samo dno, pod vodu, u najmračnije, klaustrofobične i često nepoznate dijelove. Većini nas je to teško i zamisliti, no kad razgovarate s natporučnikom Ivicom Ćukušićem, sve skupa i ne izgleda preteško. Vjerujte, jest teško, ali časnik Počasno-zaštitne bojne jedan je od nekoliko njih koji su to učinili, ronili u Lukinoj jami.

Ime po hrvatskom branitelju

Lukina jama je ime dobila po

Ćukušić je, zajedno s kolegom Robertom Erhardtom, bio član međunarodne ekspedicije "Lukina jama 2010", koja se provodila krajem srpnja i početkom kolovoza. Njihov ronilački dio imao je bitan cilj: doprijeti dublje od poznate dubine od 1392 metra, zabilježene još 1994. godine zaslugom speleoronilaca Tea Barišića i pokojnog Zorana Stipetića-Patka. Njih su dvojica tada shvatili da je "sifon" na dnu "perspektivan" i da se može ići i dalje i dublje. Nažalost, Stipetić je 1995. poginuo roneći u moru, pripremajući se za novu ekspediciju. Trebalo je proći 15 godina da se formira ekspedicija s ronilačkim parom sposobnim proniknuti u nepoznato. Pedesetogodišnji Erhardt

Hrvatski vojnik - Internet izdanje
 Ozrenu Lukiću - Lukić, hrvatskom branitelju koji je u Domovinskom ratu poginuo kao pripadnik Planinske satnije Velebit. Satniju su činili speleolozi i alpinisti, mahom pripadnici Gorske službe spašavanja. Koliki su entuzijasti bili, govori i anegdota po kojoj, kad bi se nakon smjene vraćali s velebitskog terena, nisu išli na zasluženi odmor, nego su krenuli ravno u istraživanje Lukine jame. Nema improvizacije

vrlo je iskusan speleoronilac, ali i Ćukušić, koji je sedamnaest godina mlađi, ima već deset godina staža. Obojica su entuzijasti koji svoje jedinstvene vještine ulažu i u opće dobro: volontiraju u speleoronilačkoj ekipi Gorske službe spašavanja i istaknuli su se u više akcija u kojima je trebalo spašavati ljudske živote. Uigrani su i predstavljali su logičan izbor.

Djelovanje ekspedicije i spuštanje u jamu Ćukušić uspoređuje s jako zahtjevnom vojnom operacijom. "Ne smije biti pogreške, točno se mora znati kad tko ulazi, kad izlazi, što se nosi, tko što radi... Nema improvizacije, svaka pogreška može biti fatalna, čak smrtonosna! "Moje časničko iskustvo jako mi je pomoglo", tvrdi natporučnik, "postoji hijerarhija koja nije kruta kao u vojsci, ali se poštuje." Inače, Ćukušić je izvrsno utvrdio zapovjedno gradivo. Prije dvije godine bio je najbolji polaznik Napredne dočasničke izobrazbe na Hrvatskom vojnom učilištu. Jedan od mnogih svestranih pripadnika OSRH, čiji talenti zaslužuju mnogo više pozornosti...

Spuštanju dvojice speleoronilaca prethodilo je mnogo aktivnosti, no bitno je reći da im je, u samoj spilji, "baza" bio 2. dubinski logor, sigurna "polica" na 950 metara dubine. Tamo se prenosi oprema i hrana, i može se smjestiti 14 ljudi. Prije speleoronilaca, u bazu se spustilo i 10 ljudi iz transportne ekipe s potrebnom opremom. Ćukušić i Erhardt su, po dolasku, prespavali u logoru. Kako se živi i spava u jami? "Normalno, čovjek se navikne na sve. Problem je hladnoća, ali najveći je vlaga, koja donosi dehidraciju. Zrak je dobar, čak ima neke pozitivno nabijene ione. Priroda se pobrinula za sve, pa i ventilaciju! Problemi sa zrakom postoje u neprirodnim oknima koja su stvorili ljudi, poput rudnika", kaže Ćukušić. Pitanje o klaustrofobiji bilo je suvišno, "ovo jednostavno nije sport za klaustrofobičare", smije se natporučnik.

Natporučnik Ilica Ćukušić
 "ovo jednostavno nije sport za klaustrofobičare", smije se natporučnik.

Nakon spavanja, spušten je bivak za speleoroniocce na dno jame. Naime, nakon napornog ronjenja oni moraju odspavati 6 do 12 sati. Srećom, usred vode postoji šljunčana plažica, površine cca 9 četvornih metara. Do

ronjenja je trebalo proći još dva sata priprema. Dvojac je krenuo kroz dio "sifona" koji je preronjen 1994. Prošli su poznatih 57 metara u duljinu, s mješavinom nitrox 50 (50 posto kisika) u bocama. Pretpostavljali su da dubina vode ne bi trebala biti mnogo veća od dotad zabilježenih sedam metara, stoga je i uzeta "opreznija" mješavina, kojom se ne roni dublje od 21 metra, niti dalje od 160 metara u horizontalu. "No, stvarna konfiguracija sifona nas je potpuno iznenadila. Prešli smo 135 metara, strop se naglo počeo "spuštati" i vidjeli smo da se dalje može samo u dubinu". Ronioci su stali i fiksirali "Arijadninu nit", obični konop koji predstavlja "najvažniju stvar u speleoronjenju", koja vodi putem natrag. Naime, voda se na tim lokacijama zamućuje i bez pomoći nemoguće se vratiti.

Vrhunac za ronioca

Ronjenje u špiljama ili speleoronjenje predstavlja vrhunac ronilačkog umijeća a time i najopasnije ronjenje. Naime, u ronjenju u špiljama pojavljuju se sva četiri otežavajuća uvjeta. To su temperatura niža od 12°C, vidljivost (mrak) manja od 1m, struje brže od 1m/s i zatvoreni bazen.

počeli dogovarati o detaljima, sigurni smo da, uz prihvatljiv rizik, možemo produbiti jamu bar još za 25 metara. Najbolje bi bilo doći do razine mora, koje je udaljeno oko 10 kilometara, ali to bi bilo jako riskantno, 90 metara dubine."

Je li natporučnik Ćukušić ovisnik o adrenalinu? Ne, totalni sam ziheraš, kaže." Nekima ovo što radim izgleda totalno ludo, ali preuzimam ono što se naziva prihvatljivim rizikom i uvijek idem korak po korak. Bilo kakvo hazarderstvo je u tim situacijama smrtonosno", realan je hrvatski časnik.

U ekspediciji "Lukina jama 2010" bilo je više od 80 ljudi, uz Hrvate i Bugari, Španjolci, Englezi, Česi, Slovaci, Poljaci... Osim nacionalne, bilo je i strukovne šarolikosti: magistara fizike i šumarstva, profesora, doktora, automehaničara, odgajateljica... Uz speleoronilačko istraživanje, kojim se utvrđuje dubina, rade se topografska istraživanja (nacrt jame), biološka (biljke i životinje koje žive u jami), geološka i hidrogeološka mjerenja, hidrološka mjerenja vode, mjerenje razine radijacije, temperature, strujanja

Momci su, nakon 40 minuta, izronili zadovoljni: preronili su 135 metara u duljinu i 21 metar u dubinu, evidentiravši nove prostore u jami. I shvatili su da to nije kraj! Tjedan dana poslije na temelju Ćukušićeva i Erhardtova zaronu i opažanja, krenulo se i dalje i brojke su povećane. Branko Jašić, inače biospeleolog, zaronio je još dublje, na 40 metara, koristeći se čistim zrakom u bocama. Evidentirana dubina sad je 1421 metar i jama je s 19. skočila na 15. mjesto na svijetu. No, ni to nije sve, jer, kako kaže Jašić, može se i dublje! On je na 40 metara osvijetlio i nije vidio dno. Čim smo čuli taj podatak, pitali smo ih "spremaju li se sljedeće godine opet...?" Nismo niti završili, a natporučnik je odrješito rekao DA! To je veliki izazov! Cilj nam je našu jamu dovesti na što višu poziciju. Već smo se

zraka...

Copyright (c) Služba za odnose s javnošću i informiranje, Odjel Hrvatskih vojnih glasila, MORH.

Sva prava pridržana - All rights reserved

[Pravne napomene](#)